ARJEN TURVAA KIURUVEDELLÄ

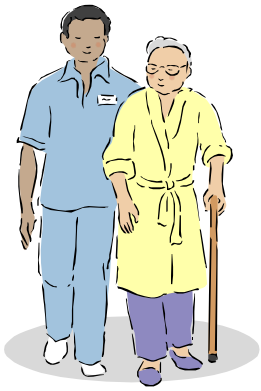

Kiuruveden kaupunki
Turvallisuusohjelma
Kaupunginvaltuusto 31.3.2008

ARJEN TURVAA KIURUVEDELLÄ

Sisällysluettelo

	Johdanto	5
1.	Turvallisuusohjelman laadinnan perusteita	6
1.1.	Yleistä	6
1.2.	Lähtökohdat	6
2.	Toimintaympäristö ja tavoitteet	7
2.1.	Perustiedot kaupungista	7
2.2.	Yleinen turvallisuustilanne	7
2.3.	Tavoitteet ja turvallisuustyön organisointi	8
3.	Turvallisuustyön painopisteet ja toimenpiteet	9
3.1.	Turvallisuus kaupungin keskustassa	9
3.2.	Liikenneturvallisuus	10
3.3.	Omaisuusrikokset	11
3.4.	Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy	12
3.5.	Nuoret ja turvallisuus	13
3.6.	Työpaikkojen turvallisuus	14
3.7.	Vanhusten ja vammaisten turvallisuus	15
3.8.	Päihteiden ongelmakäyttö	16
4.	Yhteenveto	17

LIITTEET

Liite 1	Kiuruveden kaupungin turvallisuuskatsaus vuosilta 2001 – 2007	19
Liite 2	Kaupungin turvallisuustyön organisointi ja toteuttaminen	27
Liite 3	Seuranta ja mittarit	29

JOHDANTO

Kiuruveden kaupungin ensimmäinen turvallisuusohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa tammikuussa 2004. Saman vuoden syksyllä valtioneuvosto hyväksyi valtakunnallisen sisäisen turvallisuuden ohjelman. Vuonna 2006 valtioneuvosto edellytti, että kihlakuntien poliisipäälliköt selvittävät alueensa kuntien turvallisuussuunnittelutilanteen ja että kunnat saattavat suunnitelmat vastaamaan valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisia linjauksia. Ohjeistuksen mukaan suunnitelmat on mahdollista laatia kuntakohtaisesti, kuntaryhmien yhteistyönä tai seudullisina. Kiuruveden kaupungin osalta todettiin silloin, että kaupunki tarkistaa oman suunnitelmansa yhteistyössä poliisilaitoksen ja pelastuslaitoksen kanssa.

Turvallisuusohjelman varsinainen tarkistus käynnistyi syksyllä 2007 ja työhön osallistuivat lähinnä eri vastuualueiden yhteyshenkilöt. Perusturvapalvelukeskuksesta olivat mukana perusturvajohtaja, vanhustyönjohtaja ja sosiaalityönjohtaja, teknisestä palvelukeskuksesta tekninen johtaja ja ympäristöinsinööri sekä opetus- ja sivistyspalvelukeskuksesta nuorisosihteeri ja yläasteen rehtori. Lisäksi kuultiin asiantuntijoina kaupungin työsuojelupäällikköä ja työterveyshuollon edustajaa. Ohjelman valmistelua koordinoi ja ohjelman kokosi kaupungin suunnittelupäällikkö.

Ohjelmaluonnos esiteltiin 28.1.2008 Ylä-Savon kihlakunnan poliisilaitoksen, Pohjois-Savon pelastuslaitoksen, Kiuruveden seurakunnan ja vanhusneuvoston edustajille sekä kaupungin johtoryhmälle. Keskusteluissa esille nousseet asiat on otettu huomioon turvallisuussuunnitelmaehdotuksessa. Valmistelijat toivovat, että uusittu ohjelma toteutuessaan parantaisi asukkaiden arjen turvaa ja jäntevöittäisi turvallisuustyötä Kiuruvedellä.

ARJEN TURVAA KIURUVEDELLÄ

1. Turvallisuusohjelman laadinnan perusteita

1.1. Yleistä

Kansallinen rikostentorjuntaohjelma vahvistettiin valtioneuvostossa 16.12.1999. Ohjelman tavoitteena on **luoda yhteinen toimintapolitiikka rikollisuuden vähentämiseksi ja turvallisuuden lisäämiseks**i. Ohjelmassa painotetaan rikosten torjunnan paikallisuutta. Työn onnistumiseksi kuntien edellytettiin laativan turvallisuusohjelma, jossa asioita tarkastellaan paikallistasolla ja paikallisin toimenpitein yhteistyössä poliisin, elinkeinoelämän, seurakuntien, koulujen, kansalaisjärjestöjen, perheiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Sisäasiainministeriö on julkaissut **"Arjen turvaa – Sisäisen turvallisuuden ohjelman"** vuonna 2004 (Valtioneuvoston periaatepäätös 23.9.2004). Ohjelma tarkastelee turvallisuutta ensisijaisesti yksilön näkökulmasta ja ohjelman tavoitteena on lisätä arjen turvallisuutta. Ohjelma on ensimmäinen viranomaisten sektorirajat ylittävä sisäisen turvallisuuden alueen useampivuotinen kehittämissuunnitelma, jolla on myös ylimmän poliittisen johdon tuki. (www.intermin.fi/sisainenturvallisuus)

Ohjelman mukaan sisäisen turvallisuuden tavoitetila vuoteen 2015 mennessä on seuraava:
Suomi on Euroopan turvallisin maa. Turvallisuuden takeena on hyvin toimiva julkinen sektori, jonka toiminta painottuu ennalta estävään työhön. Viranomaisyhteistyöllä sekä sidosryhmien ja yksityisen sektorin kanssa kumppanuuksia solmimalla varmistetaan laadukkaat ja ihmisten turvallisuusodotuksia vastaavat sisäisen turvallisuuden palvelut.

Sisäisen turvallisuuden ohjelman keskeisenä tavoitteena on erityisesti viranomaisten yhteistyön parantaminen sisäisen turvallisuuden tuloksellisuuden lisäämiseksi ja palvelujen laadun parantamiseksi.

1.2. Lähtökohdat

Kiuruveden kaupungin ensimmäinen turvallisuusohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.1.2004. Ohjelmassa painotettiin rikoksentorjunnan paikallisuutta ja lähtökohtana oli mm. viranomaisten laaja ja koordinoitu yhteistyö, jolla pyrittiin vähentämään rikollisuutta ja lisätään turvallisuutta. Ohjelman toimenpiteet suunniteltiin toteutettavaksi paikallisesti yhteistyössä poliisin, elinkeinoelämän, seurakuntien, koulujen, kansalaisjärjestöjen, perheiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Turvallisuusohjelman toetutumisesta laadittiin väliraportti keväällä 2006 ja toteutumistilanne käytiin läpi Ylä-Savon kihlakunnan poliisilaitoksen edustajan rikoskomisario Veli Pallosen sekä kaupungin turvallisuusohjelman päävastuuhenkilöiden yhteisessä neuvottelussa 16.5.2006.

Ylä-Savon kihlakunnan poliisipäällikkö Arvo Härkösen pyynnöstä järjestettiin 1.11.2006 neuvottelu kaupungin ja pelastustoimen edustajien kanssa turvallisuussuunnitelmien tarkistamisesta. Poliisipäällikkö Arvo Härkönen totesi neuvottelussa, että valtakunnallisen ohjeistuksen mukaan turvallisuussuunnittelusta vastaa paikallistasolla ryhmä, johon kuuluvat kunnan johto, poliisipäällikkö ja pelastustoimen edustaja. Sisäasianminiteriö oli antanut poliisipäälliköiden tehtäväksi kutsua em. tahojen edustajat koolle yhteiseen kokoukseen, jossa käynnistetään turvallissuunnitelmien tarkistustyö. Suunnitelmat on mahdollista tehdä kuntakohtaisesti, kuntaryhmissä tai seudullisina. Neuvottelussa kaupungin edustajat ilmoittivat, että kaupunki päivittää oman turvallisuusohjelman ajan tasalle yhteistyössä poliisilaitoksen ja pelastustoimen edustajien kanssa. Uuden valtuustokauden osalta eli vuodesta 2009 alkaen kaupunki on valmis tulemaan mukaan kuntayhteistyönä tai seudullisena laadittavan turvallisuussuunnitelman valmisteluun.

Kaupungin johtoryhmä käsitteli asiaa kokouksessaan 27.11.2006 ja nimesi valmistelun yhteyshenkilöksi ja raportoijaksi perusturvajohtajan, koska turvallisuusasiat painottuvat perusturvaan. Kokouksessa todettiin, että valmisteluun osallistuvat kaupungin organisaatiosta perusturvan lisäksi opetus- ja teknisen toimen edustajat. Poliisitoimen edustajana valmistelussa on rikoskomisario Veli Pallonen ja pelastustoimen edustajana palomestari Tommi Antikainen. Lisäksi kuullaan järjestöjen edustajia. Samassa yhteydessä johtoryhmä nimesi kaupungin rikoksentorjunnan yhteyshenkilöksi sosiaalityön johtajan.

Itä-Suomen lääninhallitus tiedusteli syksyllä 2007 kunnilta turvallisuussuunnitelmien päivitystilanteesta. Ilmoitus toimitettiin lääninhallitukselle 26.9.2007.

2. Toimintaympäristö ja tavoitteet

2.1. Perustiedot kaupungista

Kiuruvesi on 9.500 asukkaan maaseutukaupunki Ylä-Savossa. Kaupungin kokonaispinta-ala on 1.423 km^2 , josta vesistöjen osuus on 6,4 %. Kaupungin halki kulkee valtatie 27, jota myöten sekä 4- että 5-tielle on matkaa keskustasta noin 35 km. Kaupungin halki kulkee Iisalmi-Ylivieska – rautatie. Lähin reittiliikennekenttä on Kuopion lentoasema Rissalassa, jonne on syöttöliikenneyhteys.

Viimeisen lopullisen tilaston mukaan vuodenvaihteessa 2005/2006 oli Kiuruvedellä työvoimaa 3.982 henkeä, mikä oli 41 % koko väestöstä. Työllisten määrä oli ko. tilaston mukaan 3.386 henkeä. Työvoiman ulkopuolella oleva väestö jakautui seuraavasti: lapset (0-14 v) 17 %, opiskelijat ja koululaiset 7 %, eläkeläiset 32 % ja muut 3 %.

Viimeisen virallisen työpaikkatilaston mukaan (31.12.2004) Kiuruvedellä oli työpaikkoja 3.058. Näistä 27 % oli alkutuotannossa, 17 % teollisuudessa ja 56 % palveluissa. Kaupungin työpaikkaomavaraisuus oli 91,2 % ja nettopendelöinti -296.

Kiuruveden väestön ikärakenne oli vuoden 2007 alussa seuraava: 0-14-vuotiaita oli 16,9 %, 15–64-vuotiaita 60,5 % ja yli 65-vuotiaita 22,6 %. Alueen kehitystä kuvaava taloudellinen huoltosuhde eli kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti, oli vuoden 2005 lopussa Kiuruvedellä 1,88, kun vastaava luku oli Ylä-Savossa 1,70, Pohjois-Savossa 1,57 ja koko maassa 1,32.

2.2. Yleinen turvallisuustilanne

Ylä-Savon kihlakunnan poliisilaitoksen toimittamien tilastojen pohjalta voidaan todeta, että kokonaisuutena rikosten määrä on vähentynyt Kiuruvedellä 2000-luvulla. Huomattavinta vähentyminen on ollut henkeen ja terveyteen sekä omaisuuteen kohdistuvissa rikoksissa.

Liikennerikkomusten määrä on säilynyt samalla tasolla. Liikennerikkomuksissa kiinnittää huomiota törkeiden rattijuopumusten suuri määrä sekä niiden pysyminen samalla tasolla. Myös kotihälytysten määrä on pysynyt samalla tasolla koko 2000-luvun ajan.

Rikostilastojen pohjalta voidaan todeta, että jatkossa tulee kiinnittää huomiota **erityisesti ennaltaehkäisevään päihdetyöhön.**

Kiuruveden kaupungin turvallisuuskatsaus eli rikokset ja hälytystehtävät vuosilta 2001 – 2007 on esitetty liitteessä n:o 1.

2.3. Tavoitteet ja turvallisuustyön organisointi

Ohjelman **yleistavoitteena** on **parantaa arjen turvallisuutta** eli kaikkien asukkaiden ja vierailijoiden oikeutta turvalliseen ja viihtyisään asumiseen, työntekoon ja vapaa-aikaan. Tavoitteena on myös havaita ja ennakoida ympärillä tapahtuvat muutokset ja päästä vaikuttamaan ennaltaehkäisevästi kielteisiin ilmiöihin. Torjumalla pienet häiriöt ja rikokset voidaan estää vakavan rikollisuuden syntymistä. Yhteistyön tiivistäminen eri viranomaisten ja muiden yhteistyötahojen kanssa on ennaltaehkäisyn kannalta erittäin tärkeää.

Ohjelman **keskeiset tavoitteet** ja **toiminnan periaatteet** ovat seuraavat:

1. Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy sekä turvallinen vanhuus

Toteutetaan Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn ja vähentämiseen ohjaavaa toimintasuunnitelmaa.

2. Päihteiden ongelmakäytön vähentäminen

Toteutetaan Kiuruveden kaupungin päihdeohjelman toimenpiteitä.

3. Hyvä ja turvallinen työympäristö

Tuetaan työyhteisöjen lainsäädäntöön perustuvaa työsuojelutyötä.

4. Yleisen järjestyksen parantaminen ja poliisin näkyvyyden turvaaminen paikkakunnalla

Tehdään yhteistyötä poliisilaitoksen kanssa yleisen turvallisuuden parantamiseksi.

5. Omaisuusrikosten ja ilkivallan vähentäminen

Tehdään yhteistyötä poliisilaitoksen ja kiinteistöjen omistajien kanssa ilkivallan vähentämiseksi ja omaisuusrikosten ehkäisemiseksi.

6. Asukkaiden omaehtoisten ennaltaehkäisevien toimien lisääminen

Parannetaan asukkaiden turvallisuutta aktivoimalla asukkaita omaehtoisiin ja ennaltaehkäiseviin turvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin sekä tiedotetaan tehokkaasti turvallisuuteen liittyvistä kysymyksistä.

Turvallisuusohjelman toteuttamisessa on **keskeistä viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa tapahtuva yhteistyötyö**, joten ohjelmassa nimetään jokaiselle painopistealueelle yhteyshenkilö kaupungin organisaatiosta. Yhteyshenkilöiden tehtävänä on edistää turvallisuustyötä sidosryhmien kanssa sekä raportoida tapahtuneesta kehityksestä. Kaupungin palvelukeskuksissa tapahtuvasta turvallisuustyöstä vastaavat palvelukeskusten johtajat sekä työyksikköjen esimiehet. Turvallisuusohjelman hyväksyy kaupunginvaltuusto ja sen valmistelusta ja täytäntöönpanosta vastaa kaupunginhallitus. Kaupungin turvallisuustyön organisointi ja toteuttaminen on kuvattu liitteessä n:o 2.

Tavoitteiden toteutumista seurataan mm. rikostilanteen kehittymisellä, sairauslomien ja työtapaturmien määrällä sekä RAVA-mittarilla, jolla arvioidaan yli 65-vuotiaiden asiakkaiden itsenäistä toimintakykyä. Seurannassa käytettävät mittarit on esitetty kootusti ohjelman liitteessä n:o 3.

3. Turvallisuustyön painopisteet ja toimenpiteet

3.1. Turvallisuus kaupungin keskustassa

Nykytila: Liikennekäyttäytymisessä on kaikilla osapuolilla parantamisen varaa. Ajonopeudet ovat kasvaneet ja kevyttä liikennettä ei kunnioiteta. Iltaisin ja yöaikaan on turhaa liikennerallia. Vastaavasti jalankulkijat ja muu kevyt liikenne ei noudata liikennevalo-ohjausta ja suojatiemerkintöjä. Tähän on selkeänä osasyynä näkyvän valvonnan vähäisyys. Toisaalta entistä lauhemmat talvet ovat vaikeuttaneet etenkin väylien ja pihojen talvikunnossapitoa. Liukkauden torjunnan tarve on lisääntynyt merkittävästi. Tässäkin asiassa on myös kulkijoiden asenteissa ja varusteissa parantamisen varaa. Matka-ajat ja varustus valitaan helposti kesäkelien mukaan.

Tekninen palvelukeskus on yhteistyössä Iisalmen kaupungin ja poliisin kanssa valmistelemassa turvakameraratkaisua vuonna 2008. Valvontakamerajärjestelmään tulee kuulumaan hallinta- ja monitorointiohjelmistot siten, että tietoliikenneyhteydet kameroista ulottuvat Iisalmessa sijaitsevaan yhteiseen palvelimeen ja siitä edelleen Ylä-Savon kihlakunnan virastotaloon. Kiuruvedellä järjestelmään liitetään aluksi kaksi kameraa, jotka sijoitetaan keskustan kriittisiin kohtiin yleisen turvallisuuden parantamiseksi. Kameroiden välittämää tietoa seuraa poliisi Iisalmen säilöönottotiloissa. Järjestelmä parantaa omaisuus-, henki-, väkivalta- ym. rikosten selvittämisedellytyksiä, poliisin mahdollisuutta puuttua ylinopeuksiin ja muuhun vaaralliseen liikennekäyttäytymiseen sekä myös luo edellytyksiä vähentää väkivaltatilanteiden syntymistä pitkällä aikavälillä. Järjestelmä antaa myös poliisille mahdollisuuden kohdentaa paremmin ja tehokkaammin vähäisten partioidensa liikkumista.

Tavoitteet:
- Yleisen turvallisuuden tunteen lisääminen ja järjestyksen parantaminen
- Poliisin näkyvyyden lisääminen

Toimenpiteet:

- Hankitaan turvakamerajärjestelmä yhteistyössä Iisalmen kaupungin kanssa
- Käynnistetään yhteistyö poliisilaitoksen kanssa valvontakamerajärjestelmän käytössä
- Jaetaan turvallisuustietoutta jakaminen Elomessuilla, Iltatoreilla ja muissa tapahtumissa
- Tehdään yhteistyötä tapahtumien järjestäjien kanssa
- Katso myös kohta 3.2 liikenneturvallisuus

Seuranta: Väkivalta- ja omaisuusrikosten lukumäärän ja selvitysprosenttien kehitys
Ilkivallan ja rikosten aiheuttamat kustannukset kaupungille
Tiedotustilaisuuksien määrä

Ohjeet ym. Ei suunnitelmia eikä erityisiä ohjeita.

Sidosryhmät: Poliisi, kiinteistöjen isännöitsijät/vartiointiliikkeet, tapahtumien järjestäjät, kaupungin palvelukeskukset

Yhteyshenk. Tekninen johtaja

3.2. Liikenneturvallisuus

Nykytila: Taajama-aluetta koskeva liikenneturvallisuussuunnitelma 2004–2014 (LTS) valmistui lopulliseen muotoonsa vuonna 2005. Hankkeen yhteydessä selviteltiin myös koulumatkojen ja koulujen ympäristön liikenneturvallisuutta koko kunnan alueella. Suunnitelmaa laadittiin yhtä aikaa ja vuorovaikutteisesti taajaman osayleiskaavan kanssa. Samaan aikaan liikenneympäristöä koskevan suunnitelman kanssa laadittiin Kiuruveden liikennekasvatussuunnitelma.

Rollaa-hankkeessa valmistui Kiuruveden taajamaan tammikuussa 2006 esteettömyyskartoitus sekä toimenpideohjelma. Selvitys oli osa ELSA–ohjelmaa (liikenne- ja viestintäministeriön Esteettömyyden tutkimus- ja kehittämisohjelma) ja siinä tarkasteltiin mm. kevyen liikenteen väyliä, suojateitä, levähdyspaikkoja, joukkoliikenteen pysäkkejä ja valaistusta sekä palvelurakennusten pysäköintialueita ja sisääntuloja erityisesti liikuntarajoitteisten näkökulmasta.

Liikenneturvallisuussuunnitelman suunnitteluryhmien pohjalta on perustettu kaupungin liikenneturvallisuusryhmä, jossa on mukana edustus kaikista palvelukeskuksista sekä tiehallinnon, poliisin ja Liikenneturvan edustajat. Ryhmä on kokoontunut ensimmäisen kerran tammikuussa 2007.

Tavoitteet:

Liikenneonnettomuuksien vähentäminen ja yleisen liikennekäyttäytymisen parantaminen liikenneympäristön, valvonnan ja asennekasvatuksen keinoin.

Toimenpiteet:

Liikenneympäristön parantaminen:

- Liikennekäyttäytymiseen vaikuttavia lähiajan keskeisiä hankkeita ovat liikennevalo-ohjauksen parantaminen, ajohidasteiden rakentaminen ja katuliittymien parantaminen sekä nopeus- ja liikenneaikarajoitukset. Valaistuksen rakentamisella ja uusilla kevyen liikenteen väyläyhteyksillä haetaan jalankulun ja muun kevyen liikenteen turvallisuuden parantamista.
- Suuria liikenneturvallisuushankkeita ovat muun muassa rautatien tasoristeyksen korvaaminen sillalla Vehkatien kohdalla sekä muiden tasoristeysten turvallisuuden parantaminen, valtatien 27:n ja Pyhännäntien risteyksen kiertoliittymä tai eritasoratkaisu sekä valtatien ja taajaman lähialueen maanteiden kevyen liikenteen verkoston täydentäminen ja valaistus (mm. Rantakylä – Hingunniemi ja Kalliokyläntie). Näiden hankkeiden toteutus on sidoksissa Tiehallinnon ja Ratahallintokeskuksen osallisuuteen.

Liikennevalistus:

- Ensisijaisena tavoitteena on liikenneturvallisuusryhmän toiminnan vakiinnuttaminen, vuorovaikutteisen keskustelun lisääminen ja liikennekasvatuksen saaminen osaksi jokapäiväistä toimintaa.
- Tietopaketti liikenneturvallisuusasioista pyritään saamaan mukaan mahdollisimman moneen paikkakunnan yleisötapahtumaan (mm. Elomessut, iltatorit).
- Heijastimien ilmaisjakelu tapahtumien yhteydessä. Koulujen liikennekasvatuksen teemaksi mm. pyöräilykypärien käytön lisääminen.

Seuranta: Liikenneturvallisuusryhmän aktivoimien toimenpiteiden määrä
Liikenneturvallisuutta lisäävien investointien toteutuminen
Tiedotustilaisuuksien määrä sekä osallistujien määrä
Liikenneonnettomuuksien ja rikkomusten määrät ja kehitys
Liikennejuopumusten ja huumautuneena ajamisen määrät ja kehitys

Ohjelmat ym. Liikenneturvallisuussuunnitelma 2004 – 2014 (hyv. khall. 17.10.2005)

Sidosryhmät: Poliisi, Liikenneturva, Tiehallinto, Ratahallintokeskus, kaupungin palv.keskukset ja työyksiköt

Yhteyshenk. Ympäristöinsinööri

3.3. Omaisuusrikokset

Nykytila: Omaisuusrikosten määrä on laskenut kolmanneksella vuodesta 2001. Varkauksia ja moottoriajoneuvojen luvattomia käyttöönottoja esiintyy edelleen. Mahdollinen huumausainerikollisuuden kasvu lisää helposti ajoneuvoihin kohdistuvaa rikollisuutta. Ajoneuvoja ja niistä anastettua omaisuutta voidaan käyttää rahoittamaan muuta rikollisuutta.

Kaupungin kiinteistöihin kohdistuva ilkivalta on vähentynyt lähes nollaan, kun aikaisemmin tapahtumia oli vuodessa keskimäärin viisi (5) ja niistä aiheutui kustannuksia n. 5.000 €. Tilanteen parantumiseen ovat vaikuttaneet mm. kulunvalvontalaitteiden ja valvontakameroiden käyttö. Valvontakameroiden laatutasoa tulee kuitenkin nostaa, koska osa kameroista on tekniikaltaan vanhentuneita. Myös vartiointipalvelujen käyttöä on lisätty.

Myös **yleisiin alueisiin** kohdistuvat tapahtumat ovat vähentyneet merkittävästi. Silti noin kerran viikossa jokin liikennemerkki on ilkivallan kohteena. Maali- tms. töhrintää esiintyy satunnaisesti. Ilkivaltakustannukset ovat runsaat 5000 € vuodessa. Myös näiltä osin tulee hyödyntää vartiointipalveluja. Lisäksi keskustan kriittisten kohtien turvaamista parantava yhteiskamerahanke poliisin ja Iisalmen kaupungin kanssa parantaa tilannetta. Valvontakamerajärjestelmän hankinta ja fyysinen asennus on siirtynyt ja ajoittuu keväälle 2008. Käyttökokemusten jälkeen harkitaan toiminnan laajentamista muihin valvontaa tarvitseviin kohteisiin.

Liikenneympäristön osalta voidaan todeta, että paikallisen poliisin puuttuminen ja yleensäkin poliisin läsnäolon vähentyminen lisäävät liikennekäyttäytymiseen liittyviä ongelmia. Liikennevalvonta on liian vähäistä ja holtiton ajotyyli sekä ylinopeudet ovat lisääntyneet. Liikenneinfralle aiheutuvat kustannukset ovat muutama tuhat euroa vuodessa.

Tavoite: Omaisuusrikosten ja ilkivallan vähentäminen
Kiinnijäämisriskin lisääminen

Toimenpiteet:

- Vartiointipalvelujen hankkimista jatketaan vähintään nykytasolla
- Valvontakamerajärjestelmän hankinta ja käyttöönotto yhdessä poliisin kanssa
- Kaupungin kiinteistöjen valvontakamerajärjestelmät uusitaan ajanmukaiselle tasolle
- Tavaroiden ja palvelujen tuottajat ennaltaehkäisevät toimillaan omaisuusrikoksia
- Käytetään mahdollisuuksien mukaan sovittelumenettelyä vahinkojen korvaamisessa

Seuranta: Omaisuusrikosten lukumäärä ja kehitys
Ilkivallan ja rikosten aiheuttamat kustannukset kaupungille

Ohjeet ym. Kiuruveden kaupungin riskikartoitus, 11/1997 (Pohjola-yhtiöt).
- Riskikartoituksessa todetut puutteet korjataan palvelukeskusten toimenpiteillä.

Sidosryhmät: Poliisi, kiinteistöjen isännöitsijät ja omistajat, yritysten edustajat, vakuutusyhtiöt sekä kaupungin palvelukeskukset

Yhteyshenk. Tekninen johtaja

3.4. Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

Nykytila: *Läheisväkivalta ja väkivallan uhka:*
Läheisväkivallassa on kyse fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen turvallisuuden järkkymisestä. Väkivallanehkäisytyön onnistuminen edellyttää väkivallan tunnistamista, eri toimijatahojen yhteistyötä sekä päättäjien sitoutumista. Lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja vähentäminen olisi kytkettävä kunnallisiin ja seudullisiin turvallisuus- ja hyvinvointiohjelmiin.

Kiuruvesi on ollut mukana valtakunnallisessa perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevässä ja vähentävässä projektissa vuosina 2005–2007.

Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisystä ja vähentämisestä Kiuruvedellä on tehty toimintasuunnitelma, jonka mukaisesti on jo toteutettu seuraavien henkilöstöryhmien koulutukset:

- Neuvolahenkilökunta
- Päivähoitohenkilökunnan koulutus tunnistamaan lasten paha olo ja kohdattu väkivalta
- Oppilashuoltohenkilökunnan koulutus tunnistamaan lasten ja nuorten kohtaama väkivalta
- Nuorisotyön henkilöstö
- Työterveyshuollon henkilöstö
- Terveydenhuoltohenkilöstön koulutus tunnistamaan potilaiden kohtaama väkivalta
- Kotihoitohenkilöstön koulutus tunnistaa vanhusten kaltoinkohtelu ja taloudellinen hyväksikäyttö.

Toimintasuunnitelman mukainen Perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa pohtiva yhteistyöryhmä on perustettu ja se kokoontuu yhdyshenkilön kutsumana kahdesti vuodessa kartoittamaan ja kokoamaan ajankohtaiset aiheeseen liittyvät tapahtumat ja toimintatarpeet. Ryhmässä on edustajat päivähoidosta, neuvolasta (terveydenhuolto), kouluista (opinto-ohjaaja, opettajat, kuraattori ja terveydenhoitaja), kansalaisopistosta, sosiaalityöstä (sis. kehitysvammatyön), nuorisotyöstä, työterveyshuollosta, vanhustenhuollosta, poliisista, seurakunnasta, Ankkurista (perhe-, päihde- ja mielenterveystyö) ja Pysäkki ry:stä (päihdetyö). Em. henkilöstöryhmiä tuetaan jatkossa työnohjauksella.

Lapsiin kohdistuvan pahoinpitelyepäilyn osalta on laadittu erilliset ohjeet.

Tavoite: Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja vähentäminen

Toimenpiteet:

- toimintasuunnitelman vieminen työpaikoille toimeenpantavaksi
- tiedottaminen ohjeiden olemassa olosta kuntalaisille ja kaupungin työntekijöille
- toimintasuunnitelman päivittäminen vuosittain ja suunnitelmasta tiedottaminen
- yhteistyöryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa keväisin ja syksyisin

Seuranta: Yhteistyöryhmän aktivoimien uusien ennaltaehkäisevien toimintakäytäntöjen määrä
Yhteydenotot perhe- ja lähisuhdeväkivallan yhteyshenkilöön (yhteydenotot nykyisin vähäisiä)
Kotihälytysten määrä ja kehitys
Väkivaltarikosten määrä ja kehitys
Tiedotustilaisuuksien ja tiedotteiden määrä

Ohjelmat ym. Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja vähentäminen Kiuruvedellä – toimintasuunnitelma; hyväksytty perusturvalautakunnassa, päivitys vuosittain.

Sidosryhmät Poliisi, sosiaali- ja terveydenhuolto, seurakunnat, opetus- ja sivistystoimi

Yhteyshenkilö Kotihoidon johtaja

3.5. Nuoret ja turvallisuus

Nykytila: Kiuruveden kaupungin nuorisopalvelujen järjestämisessä painotetaan ennaltaehkäisevää työtä. Nuorisopalvelujen kaikki toiminta noudattaa 0-promille- ja suvaitsevaisuusperiaatetta.

Nuorisopalvelujen järjestämissä teema-illoissa ja bänditapahtumissa on kiinnitetty erityistä huomioita nuorten turvallisuuteen. Tapahtumiin laaditaan turvallisuusasiakirja, jonka kaikki tapahtumaan tulevat järjestyksenvalvojat allekirjoittavat ja näin sitoutuvat osaltaan huolehtimaan turvallisuudesta. Tapahtumista ilmoitetaan myös poliisille, sosiaalipäivystykseen ja Saapasryhmälle. Järjestäjien vastuulla on huolehtia turvallisuudesta tapahtumapaikalla ja sen välittömässä läheisyydessä. Ongelmaksi tapahtumien yhteydessä on koettu ne nuoret, jotka ovat päihtyneinä, eivätkä pääse tapahtumaan sisälle tai ovat kaupungilla. Näiden nuorisoryhmien valvontaan ei ole riittävästi resursseja, koska Saapasryhmä ja poliisi eivät ole säännöllisesti paikalla.

Nuorten turvallisuuden parantamiseksi nuorisotiloilla on laadittu laajempi turvallisuusasiakirja, jossa ohjeistaan henkilökuntaa välittömään puuttumiseen ja puheeksi ottamiseen turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Nuorisotalolle on asennettu videovalvonta myös sisätiloihin ulkovalvonnan lisäksi.

Koulukiusaaminen ja koulujen turvallisuus ovat olleet Kiuruvedellä vahvasti esillä. Kouluille on tehty turvallisuussuunnitelmat. Koulukiusaamistapauksiin puututaan välittömästi eikä tilanteita vähätellä missään tapauksessa. Asianomaisten kanssa keskustellaan asiasta ja selvitetään, mistä on kysymys ja millä toimenpiteillä voidaan kiusaaminen saada loppumaan mm. varhaisen puuttumisen kautta. Koulukiusaamiseen on laadittu välittömän puuttumisen ohjeet.

Kiuruvedelle perustettiin vuonna 2007 nuorisotyötä kartoittava moniammatillinen verkosto, jossa ovat mukana nuorten kanssa työskentelevät ns. kenttätyöntekijät. Verkoston tehtävänä on jakaa tieto-taitoa ja osaamista nuorisotyön asioista sekä pyrkiä yhteistyössä parantamaan nuorten elinoloja ja turvallisuutta.

Tavoite: Nuorten henkisen ja fyysisen koskemattomuuden tukeminen.

Toimenpiteet:

- järjestetään turvallisuusteemaan liittyviä tapahtumia ja teemapäiviä kouluilla ja nuorisotiloissa
- tehostetaan liikenneturvallisuusteemaa teema-päivillä keväisin nuorisotiloissa ja kouluilla – kohderyhminä mopo- tai ajokortin saaneet nuoret
- järjestetään henkilöstölle (mm. yläasteen opettajat) kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja varhaisen puuttumiseen liittyvää koulutusta
- järjestetään internetin turvalliseen käyttöön liittyvää opastusta ja koulutusta
- käynnistetään kerhotoiminta 16 – 18-vuotiaille tytöille

Seuranta: Tapahtumien ja tilaisuuksien määrä sekä osallistujien lukumäärä
Poliisin ja sosiaalipäivystäjien tilastot
STAKESIN kouluterveystietokyselyn tulokset
Henkilöstön palaverit sekä koulukiusaamistapausten seuranta vuosittain

Ohjelmat ym. Lapsi- ja perhepoliittinen ohjelma
Kaupungin nuorisotoimen turvallisuusasiakirja
Koulujen turvallisuussuunnitelmat

Sidosryhmät: Koulut, seurakunnat, sosiaalitoimi, poliisi

Yht.henkilö: Nuorisosihteeri

3.6. Työpaikkojen turvallisuus

Nykytila: Työturvallisuudesta huolehtiminen on työpaikkojen lakisääteistä toimintaa, joka tähtää ensisijaisesti ennaltaehkäisyyn. Työyksikköjen turvallisuutta parannetaan itsekorjaavalla seurantamekanismilla, jossa työyksiköt on ohjeistettu arvioimaan työpaikkansa vaara- ja riskitekijöitä säännöllisillä riski- ja vaaratekijöiden kartoituksilla ja laatimaan niihin pohjautuvat työyksikkökohtaiset työsuojelun toimenpidesuunnitelmat. Riskien kartoituksessa otetaan huomioon mm. fyysiseen turvallisuuteen, läheltäpiti -tilanteisiin, väkivallan uhkan torjuntaan, yksin tehtävään ja yötyöhön liittyviä vaaratekijöitä sekä työilmapiiriin liittyviä tekijöitä.

Kaupungin organisaatiossa riskialttiissa työympäristössä työskentelevät työntekijät ovat saaneet ja tulevat saamaan työpaikkakohtaista koulutusta. Koulutuksen merkitys on suuri ja osaamista on syytä ylläpitää jatkuvasti. Fyysiset toimenpiteet ovat tukemassa hyvin kouluttautunutta henkilöstöä. Kaupungin työyksiköihin on hankittu turvalaitteita väkivallasta ja sen uhasta aiheutuvaa riskiä vastaan.

Työpaikoilla konfliktitilanteet selvitetään omassa työyksikössä.

Tavoitteet: Hyvän ja turvallisen työympäristön luominen.
Säännöllisen riskien arvioinnin ja hallinnan sisäistäminen työpaikkojen normaaleissa työrutiineissa.
Esimiesten ja työntekijöiden työsuojelunvastuun sisäistäminen.

Toimenpiteet

- riski- ja vaaratekijöiden säännöllinen seuranta ja siihen pohjautuvan työyksikkökohtaisen työsuojelun toimintasuunnitelman päivittäminen tarpeellisin väliajoin.
- läheltäpiti -tilanteiden seuranta ja niistä raportointi sekä riskitekijöiden poistaminen
- koulutusta väkivaltaisen tai uhkaavan asiakkaan kohtaamisesta.
- työturvallisuuskorttien suorittaminen
- työturvallisuuskysymykset otetaan tarvittaessa esille kaupungin yrityksille antaman elinkeinoneuvonnan yhteydessä

Seuranta: Työtapaturmien määrä ja kehitys Kiuruveden kaupungin alueella
Kaupungin henkilöstötilinpäätökseen kirjattavien asioiden seuranta; esim. sairauspoissaolot ja niiden kehitys jne.

Ohjeet ym. Työsuojelun toimintasuunnitelmat
Kaupungin ohjeistukset henkilökunnalle asiallisesta käyttäytymisestä

Sidosryhmät: Työpaikkojen esimiehet ja työsuojeluorganisaatiot, työterveyshuolto, työsuojeluviranomaiset, kaupungin elinkeinopalvelut

Yhteyshenk. Työsuojelupäällikkö (työsuojelun asiantuntija)
Työterveyshuollon vastaava (asiantuntijapalvelut työterveyshuollon sopimuskumppaneille)

3.7. Vanhusten ja vammaisten turvallisuus

Nykytila: Vanhusten määrän lisääntyessä myös haasteet heidän kaikenlaiselle turvallisuudelleen lisääntyvät. Ikä tuo väistämättä mukanaan muutoksia arkielämään, koska mm. liikkuminen hankaloituu. Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja henkisen turvallisuuden varmistaminen sekä omaisten että viranomaisten taholta vaatii lisää ponnisteluja sekä nyt että tulevaisuudessa. Vanhemmille ikäryhmille turvattomuutta aiheuttavat pelko oman terveyden menettämisestä, yksinäisyydestä, puolustuskyvyttömyydestä ja avuttomuudesta. Omaisten asuminen pitkien etäisyyksien päässä lisää myös ikäihmisten yksinäisyyttä.

Ennaltaehkäisevät kotikäynnit tehdään kaikille 80 vuotta täyttäville. Vanhustyössä otetaan huomioon turvallisuuteen liittyvät asiat eli käytössä on ns. puheeksiottaminen. Ikäihmisten turvallisuutta arvioitaessa keskitytään arkiympäristössä esiintyvien turvattomuuden aiheuttajien poistamiseen. Turvallisuutta edistäviä laitteita hankitaan tarvitseville. Turvallisuuden lisääminen kotona vähentää laitoshoidon tarvetta.

Koko kaupunki edistää esteettömyyttä Rollaa-hankkeen mukaisesti (katso myös kohta 3.2. liikenneturvallisuus). Vanhusten ja omaisten tietoisuutta turvallisuudesta edistetään julkisella tiedottamisella, erityisillä tiedotustilaisuuksilla sekä osana vanhusneuvoston toimintaa.

Vanhusten turvallisuutta heikentää lisääntynyt päihteiden käyttö, joka altistaa erityisesti mm. kaatumisille ja tapaturmille. Ikäihmisten kotitapaturmista kaatumisia tai putoamisia on 80 %.

Vanhusten oikean ja turvallisen hoitopaikan määrittelyssä käytetään apuna RAVA-mittaria, jolla arvioidaan yli 65-vuotiaan asiakkaan itsenäistä toimintakykyä. MMSE- mittarilla tutkitaan älyllisten toimintojen ja muistin tilaa ja ASP-mittarilla mitataan itsenäisen selviytymisen alueita ja tasoa. Seurannassa käytettävät mittarit on kuvattu ohjelman liitteessä n:o 3.

Paikkakunnalla ei ole vielä käynnistetty vammaispoliittisen ohjelman laadintaa. Ko. ohjelmatyön osana kartoitetaan myös vammaisryhmien turvallisuutta edistävät toiminnalliset tavoitteet yhteistyössä eri vammaisjärjestöjen ja hallintokuntien kanssa.

Tavoite: Turvallinen asuminen vanhuksille ja vammaisille Kiuruvedellä

Toimenpiteet:

- henkilökohtaisen turvallisuuden edistäminen (kotitapaturmien ehkäisy, läheisverkostojen luominen, ennaltaehkäisevät kotikäynnit, kotihoito, teknisten – ja muiden turvalaitteiden hankinta)
- asumisturvallisuuden parantaminen (tekniset ja muut turvajärjestelmät kuten ovisilmät, varmuuslukot, liiketunnistimet, valaistus, kerrostalojen ovien sulkemisajat, rikoksia ehkäisevistä turvatoimista tiedottaminen)
- paloturvallisuuden parantaminen (turvallisuusselvitykset, palohälyttimet)
- esteettömyyden edistäminen (julkisten tilojen helppokulkuisuus, talvikunnossapito, asiakaslähtöinen viranomaistoiminta ja tiedottaminen)
- kaupustelijoiden kieltäminen talojen järjestyssäännöissä
- laaditaan vammaispoliittinen ohjelma

Seuranta: Toimintakyvyn edellyttämien asumis- ja tukipalvelujen toteutuminen
Tapaturmien määrän kehitys

Ohjeet ym. Kaupungin 65+ ohjelma ja kotihoidon kriteerit
Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintaohjelma
Hoito- ja hoivatakuut, omaishoitolaki, suositukset henkilöstömitoituksista

Sidosryhmät: Perusturvapalvelukeskus, tekninen palvelukeskus, kiinteistöjen isännöitsijät ja omistajat, poliisi, pelastuslaitos, vanhusneuvosto ja eläkeläisjärjestöt, kuntalaiset

Yhteyshenk. Vanhustenhuollon johtaja

3.8. Päihteiden ongelmakäyttö

Nykytila: Valtakunnallisen päihdepolitiikan tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäyttöä ja siitä aiheutuvia sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja. Ehkäisevällä päihdetyöllä pyritään vaikuttamaan päihteiden saatavuuteen, lisäämään kansalaisten tietoisuutta päihteiden käytön riskeistä ja ongelmista sekä edistämään päihteiden ongelmakäyttäjien ja heidän läheistensä toimintakykyä ja turvallisuutta.

Kouluterveys 2006 Kiuruveden kuntaraportin mukaan lukiolaisten kohdalla humalajuominen oli lisääntynyt. Menetetyt elinvuodet -indeksin kehitystarkastelussa vuosilta 1983 - 2004 nousi esille naisten hyvinvoinnin menetystä selittävänä tekijänä mm. alkoholinkäytön aiheuttamat sairaudet.

Päihteiden käyttö ja rikollisuus ovat kiinteästi yhteydessä toisiinsa. Eri-ikäisten henkilöiden päihteiden ongelmakäyttö näkyy kaupungin keskustassa sekä häiriökäyttäytymisenä että ilkivaltana.

Päihdehuollon avopalvelut järjestää kaupungin asukkaille Ylä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymän Perhe- ja mielenterveyskeskus Ankkuri. Päihdehuollon avohoidossa on sovittu yhteistyökäytännöistä päihdetyötä tekevien Pysäkki ry:n ja Ankkurin henkilökunnan kanssa. Ankkurin päihdetyön sosiaaliterapeutti tekee yksilö- ja ryhmäkohtaista asiakastyötä sekä antaa asiantuntija-apua kaupungin yhteistyötahoille kuten sosiaalitoimelle ja terveyskeskukselle.

Tavoite: Päihteiden ongelmakäytön ehkäisyssä on tavoitteena
- ennaltaehkäistä päihteiden käytön aloittamista
- pysäyttää alkaneen päihteiden käytön jatkuminen ja/tai syveneminen ongelmakäytöksi
- torjua syrjäytymistä ja vähentää päihteiden käytön haittoja.

Toimenpiteet:

Kaikenikäisten kuntalaisten kohdalla pyritään oikea-aikaisella sekä riittävällä valistuksella, tuella ja palveluilla vähentämään päihteiden käyttöä ja edistämään työ- ja toimintakykyä ja perheiden turvallisuutta päihdeohjelman mukaisesti.

Ennaltaehkäisevä työ:
- o Moniammatillisena yhteistyönä kehitetään ehkäisevän päihdetyön osaamista, säännölliset yhteistyöpalaverit 2 – 3 kk:n välein
- o Lapsille ja nuorille järjestetään päihdevalistusta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa vuosittain eri ikäryhmille
- o Lasten ja nuorten kohdalla välitön puuttuminen; huolenkirje kotiin, varhainen puuttuminen ja huolen tunnistaminen

Päihteisiin liittyvät rikokset:
- o Nuorten ja alle 18-vuotiaiden kohdalla toteutetaan nopeutettua rikosprosessia, sovittelumenettelyn tehostaminen
- o Tehostetaan alkoholin luvattoman välityksen valvontaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, yhteistyökäytännöistä sovitaan Päihdeohjelman päivityksen yhteydessä

Seuranta: Päihtyneenä tehtyjen rikosten määrät ja kehitys
Liikennerikokset; rattijuopumukset ja huumautuneena ajamisen määrät ja kehitys
Nuorten päihteiden ongelmakäytön vähentyminen; alle 22-vuotiaiden henkilötutkintojen määrä ja kehitys

Ohjelmat/ ohjeet: Kiuruveden kaupungin päihdeohjelma, tarkistetaan vuosittain (päivitetty 30.1.2007)
Työterveyshuollon sairauspoissaolojen seuranta ohjeistus.

Sidosryhmät: Kodit/vanhemmat, perusturva- sekä opetus- ja sivistyspalv.keskus, poliisi/sosiaalipäivystys työterveyshuolto, hoitavat ja kuntouttavat tahot, seurakunta, nuorisovaltuusto ja muut järjestöt

Yhteyshenk. Sosiaalityön johtaja

4. Yhteenveto

Turvallisuusohjelma on turvallisuusasioita kokoava ohjelma ja valmistelussa on otettu erityisesti huomioon poikkihallinnollinen näkökulma turvallisuustyöhön. Turvallisuustyön tuleekin olla luonnollinen osa kunnan normaalia johtamista sekä yhteistoimintaa niin hallintokuntien välillä kuin muidenkin paikallisten toimijoiden kuten valtionviranomaisten, pelastuslaitoksen, asukasjärjestöjen, elinkeinoelämän, seurakuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Yhteistyötä tulee jatkossa kehittää myös seutukunta- ja maakuntatasolla.

Tässä ohjelmassa on määritelty keskeiset turvallisuustyön tavoitteet ja toiminnan periaatteet. Lisäksi jokaisen painopisteen osalta on arvioitu turvallisuustilannetta ja toiminnan nykytilaa, määritelty tavoitteet ja toimenpiteet sekä seurannassa käytettävät mittarit. Turvallisuusohjelma on kokoava asiakirja ja turvallisuustyön sisältöjä linjataan erilaisissa kaupungin ohjelmissa kuten liikenneturvallisuussuunnitelmassa, perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn ja vähentämisen toimenpideohjelmassa, lapsi- ja perhepoliittisessa ohjelmassa, kaupungin 65 + ohjelmassa ja päihdeohjemassa sekä erilaisissa turvallisuusasiakirjoissa ja – suunnitelmissa ja työsuojelun toimintasuunnitelmissa.

Turvallisuusohjelman toimenpiteiden käytännön toteutuksessa sekä tuloksellisuuden seurannassa ovat kaupungin yhteyshenkilöt keskeisessä roolissa, koska heidän tehtävänään on pitää aktiivisesti yhteyttä lukuisiin sidosryhmien toimijoihin, jotka puolestaan tekevät omissa organisaatioissaan turvallisuustyötä.

Turvallisuusohjelman linjaukset ja seudullinen yhteistyötoiminta turvallisuustyössä on syytä ottaa pohdittavaksi uuden valtuustokauden alkupuolella viimeistään vuosikymmenen vaihteessa.

Liite 1

Kiuruveden kaupunki 18.1.2008

KIURUVEDEN KAUPUNGIN TURVALLISUUSKATSAUS VUOSILTA 2001 - 2007

KAIKKI RIKOKSET

Ilmoitettu Kpl	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
Rikoslakirikokset	731	745	746	569	662	579	539
Liikennerikkomukset	502	554	459	394	353	309	222

Ilmoitettu Kpl	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
Alkoholirikokset	**27**	**11**	**4**	**16**	**4**	**3**	**9**
Muut rikokset	11	19	24	26	37	23	25

Ilmoitettu Kpl	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
Rikokset yhteensä	1271	1329	1233	1005	1056	914	795

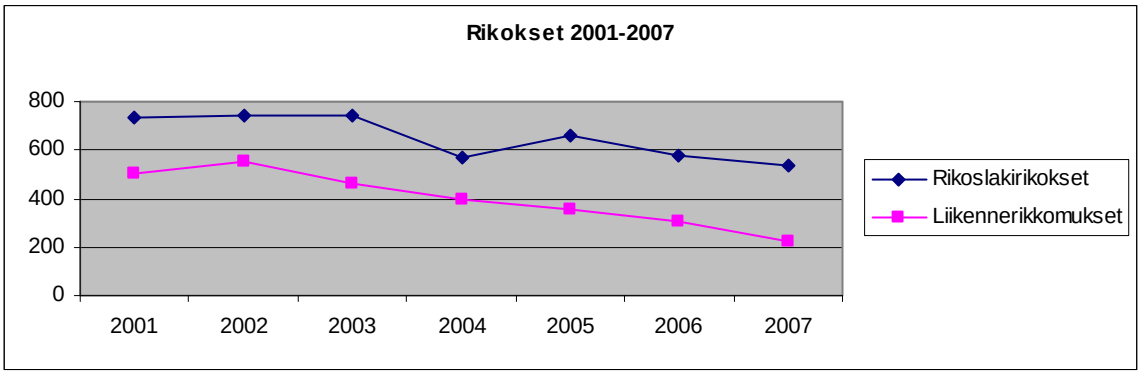

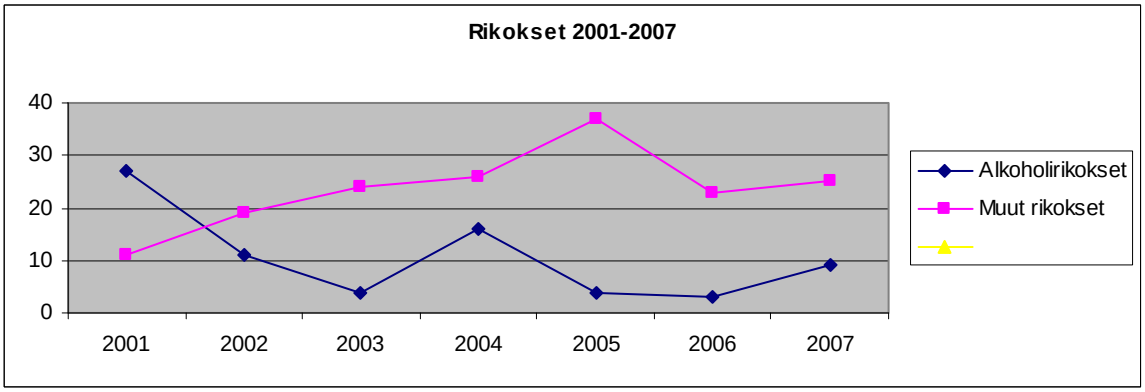

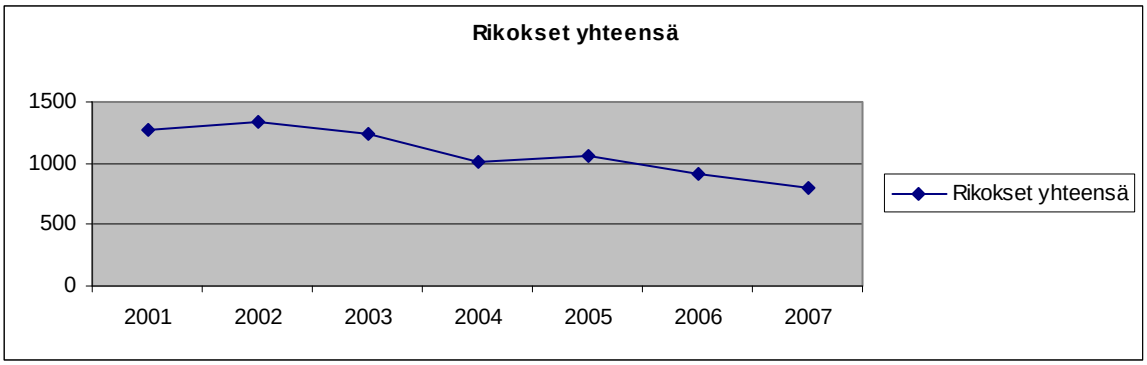

Rikoslakirikokset							
Ilmoitettu kpl	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
Rikoslakirikokset	731	745	746	569	662	579	539

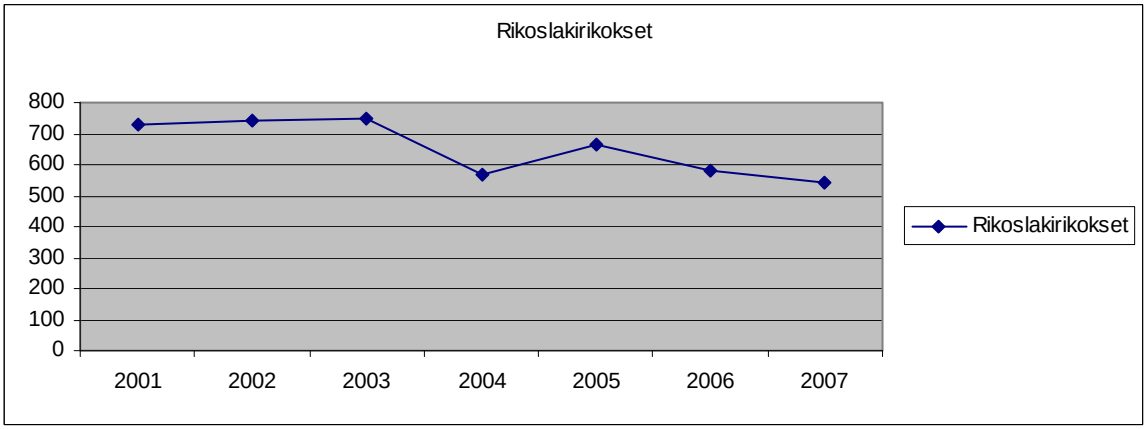

Yleisimmät rikoslakirikokset							
Ilmoitettu kpl	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
Omaisuusrikokset	258	251	241	162	205	205	179
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	124	91	98	69	70	54	40
Liikennerikokset	251	319	311	272	313	259	263

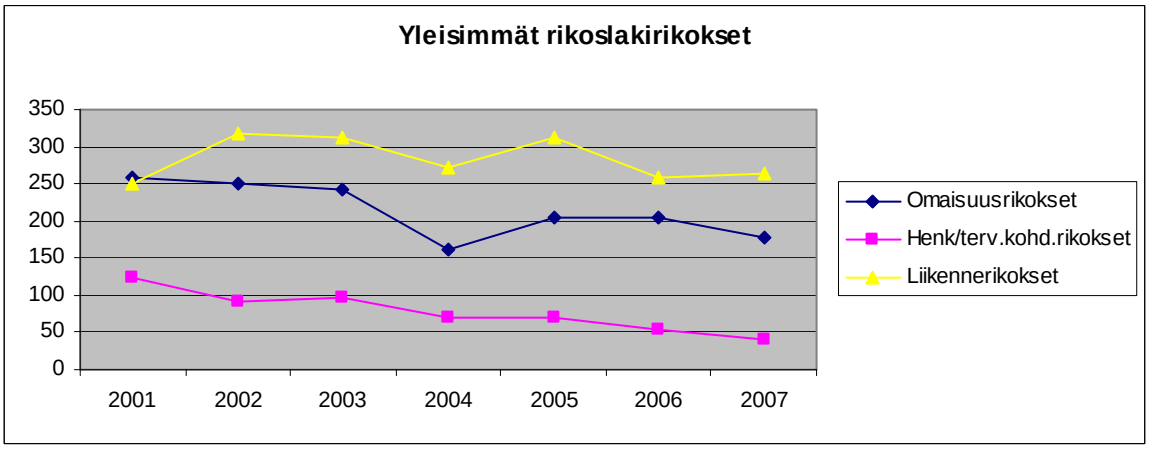

Liikennerikokset							
Ilmoitetut Kpl	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	5	10	8	6	10	5	9
rattijuopumus,huumaantuneena ajaminen	22	28	12	16	30	20	15
törkeä rattijuopumus	44	44	42	38	43	31	35

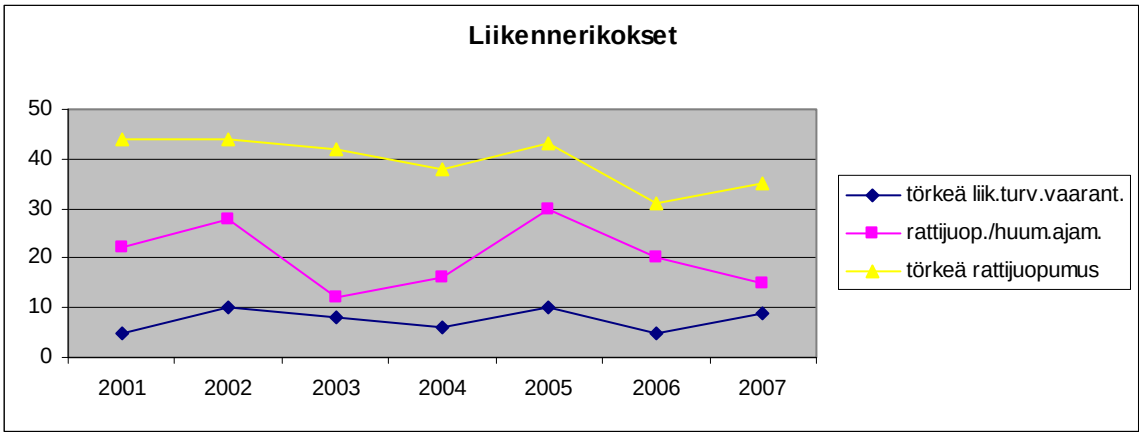

Hälytys- ym. tehtävät vuosina 2002 – 2007

Hälytystehtävät (A+B)				
Tehtävä Lkm	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
Kiuruvesi	1191	1262	1230	1102

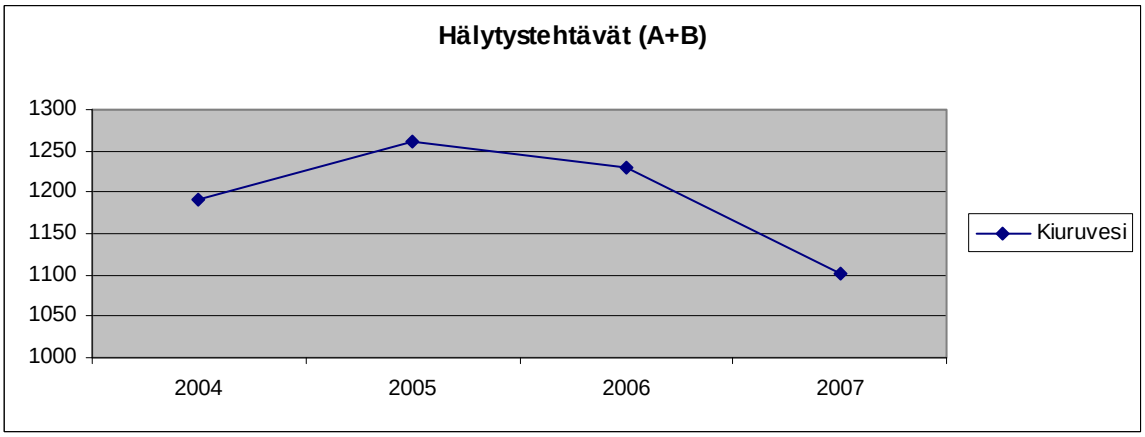

Liikenneonnettomuudesta tai liikenteestä aiheutuva tehtävä							
Tehtävä Lkm	2004	2005	2006	2007			
Kiuruvesi	262	289	225	282			

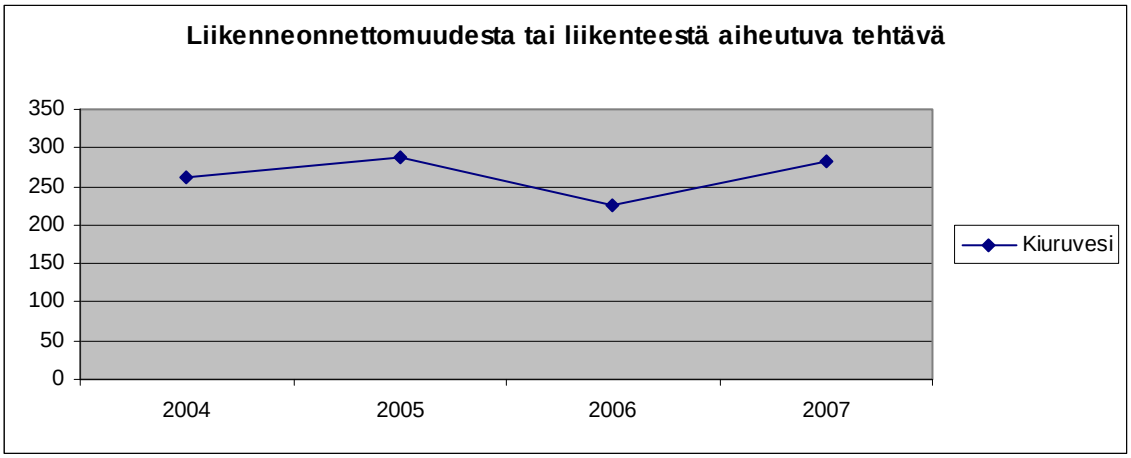

Päihtyneenä säilöön otettujen määrä

Päihdekiinniotot							
Tehtävä Lkm	2002	2003	2004	2005	2006	2007	
Kiuruvesi	208	146	139	147	143	125	

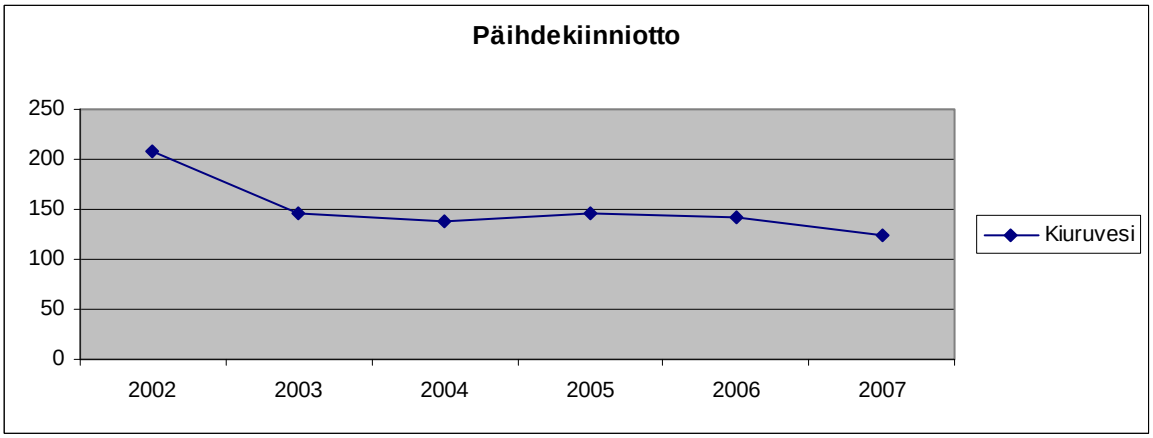

Hälytystoimenpide/kotihälytys						
Tehtävä Lkm	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Henkilö häiriöksi	73	54	51	66	77	87
Muu syy	16	9	18	29	27	18
Perheväkivalta	30	15	23	29	26	18
Häiritsevä meteli tms.	17	20	25	14	11	19

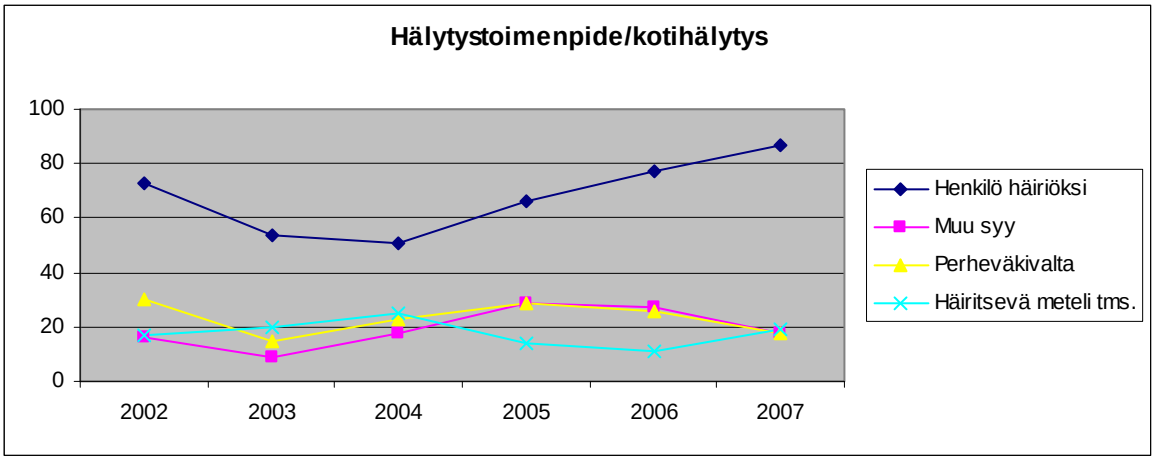

Tehtävä Lkm	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
Kotihälytykset yht.	136	98	117	138	141	142

YHTEENVETO RIKOSLAKIRIKOSTEN KEHITYKSESTÄ YLÄ-SAVOSSA 1000 ASUKASTA KOHTI VUOSINA 2002 - 2007

RIKOSLAKIRIKOKSET YLÄ-SAVOSSA VUOSINA 2002–2007

Rikoslakirikoksia/1000asukasta

Ilmoitettu kpl	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Iisalmi	117,3	106,4	115,9	108,9	106	110,9
Lapinlahti	79,9	93,7	114,6	88	71,7	106
Sonkajärvi	116,2	89,1	99	83,8	89,8	69,4
Kiuruvesi	74	74,7	57,5	68,3	60,3	56,7
Varpaisjärvi	64,8	47,4	78,3	55,2	69,4	59
Pielavesi	57,6	54,5	54,1	59	67,6	66,8
Vieremä	54,4	50,5	70,5	58,8	78,8	63
Keitele	42,2	50,2	51,1	54,3	66,4	56,5
Ylä-Savo yht.	89,5	84	91,2	84,4	85,8	85,7

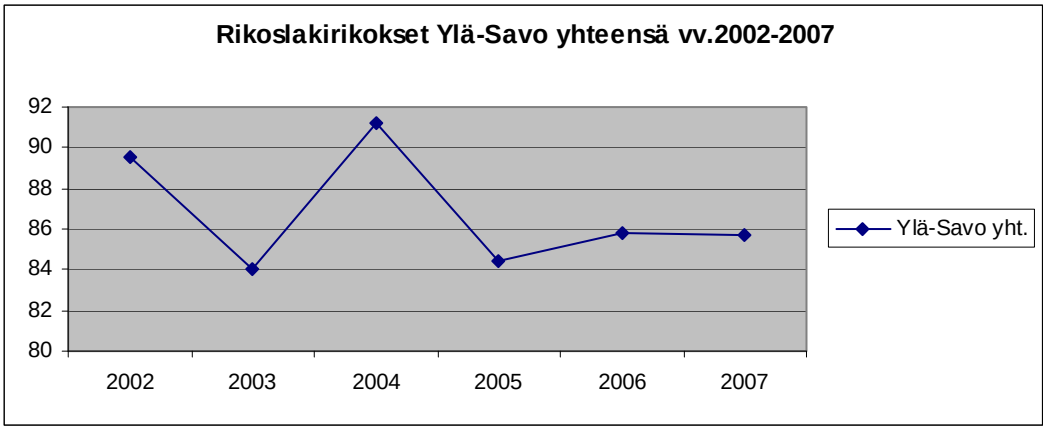

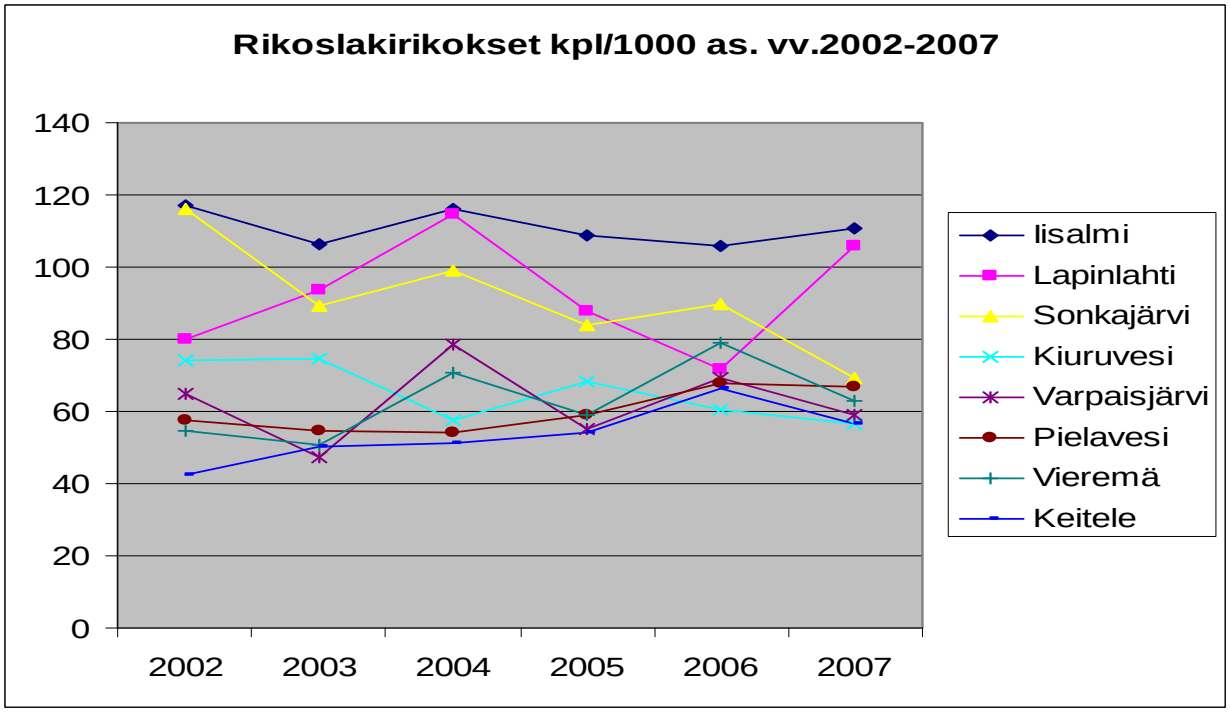

POHJOIS-SAVON PELASTUSLAITOKSEN TILASTOJA HÄLYTYSTEHTÄVISTÄ KIURUVEDELLÄ 2005 - 2007

Rakennuspalot Kiuruvedellä:

Vuonna 2005	9 kpl
Vuonna 2006	12 kpl
Vuonna 2007	11 kpl

Liikenneonnettomuudet, joihin hälytetty palokunta:

Vuonna 2005	23 kpl
Vuonna 2006	20 kpl
Vuonna 2007	27 kpl

Liite 2 Kaupungin turvallisuustyön organisointi ja toteuttaminen

Turvallisuusohjelman hyväksyminen	**Kaupunginvaltuusto**
Turvallisuusohjelman valmistelu ja täytäntöönpano	**Kaupunginhallitus**
Turvallisuusohjelman valmistelun ja seurannan koordinointi	Suunnittelupäällikkö
Turvallisuustyö ja seuranta palvelukeskuksissa	Palvelukeskusten johtajat

Turvallisuustyön painopisteet, työn koordinointi kaupungin organisaatiossa sekä sidosryhmät

Painopisteet	Yhteyshenkilöt	Sidosryhmät
1. Turvallisuus kaupungin keskustassa	tekninen johtaja kaupunginsihteeri	poliisi, kiint. isännöitsijät/vartiointiliikkeet, tapahtumien järjestäjät, kaupungin palvelu-keskukset
2. Liikenneturvallisuus	ympäristöinsinööri	poliisi, Liikenneturva, Tiehallinto, Ratahal-lintokeskus, kaupungin palvelukeskukset ja työyksiköt
3. Omaisuusrikokset	tekninen johtaja	poliisi, kiint. isännöitsijä, yritysten edusta-jat, vakuutusyhtiöt, kaupungin palvelukes-kukset
4. Perhe- ja lähisuhde-väkivallan ehkäisy	kotihoidon johtaja	poliisi, sosiaali- ja terveydenhuolto, seura-kunnat, opetus- ja sivistystoimi
5. Nuoret ja turvallisuus	nuorisosihteeri	koulut, seurakunnat, sosiaalitoimi, poliisi
6. Työpaikkojen turvalli-suus	työsuojelupäällikkö, työ-terveyshuollon vastaava	työpaikkojen esimiehet, työsuojeluorga-nisaatio, työterveyshuolto, työsuojeluvi-ranomaiset, elinkeinotoimi
7. Vanhukset ja turvalli-suus	vanhustenhuollonjohtaja	perusturvapalv.-, tekninen palvelukes-kus, poliisi, pelastuslaitos, kiinteist. isännöitsijät, vanhusneuvosto ja eläke-läisjärjestöt, kunta-laiset
8. Päihteiden ongelma-käyttö	sosiaalityön johtaja	kodit/vanhemmat, perusturvapalv.kesk., opetus- ja sivistyspalv.keskus, poliisi/ sosi-aalipäivystys, työterveyshuolto, hoitavat ja kuntouttavat tahot, seurakunta, nuoriso-valtuusto ja muut järjestöt

Liite 3

Seuranta ja mittarit

Turvallisuusohjelman toteutumista seurataan vuosittain mm. seuraavien mittareiden avulla:

Ylä-Savon kihlakunnan poliisilaitoksen tilastot: rikosten määrät, kehitys ja selvitysprosentit

- Hälytystehtävät ja kotihälytykset
- Liikennejuopumukset ja huumautuneena ajaminen
- Liikenneonnettomuudet ja – rikkomukset
- Omaisuusrikokset
- Päihtyneenä tehdyt rikokset
- Välivaltarikokset

Kiuruveden kaupunki

- Liikenneturvallisuutta lisäävien investointien määrä
- Ilkivallan ja rikosten aiheuttamat kustannukset kaupungille
- Tiedotustilaisuuksien määrä sekä osallistujien määrä
- Työ- ym. ryhmien aktivoimien toimenpiteiden määrä
- Koulukiusaamistapauksien määrä ja kehitys
- Nuorten päihteiden käyttö; alle 22 vuotiaiden henkilötutkintojen määrä ja kehitys
- Sairauspoissaolojen määrä ja kehitys kaupungin organisaatiossa
- Päihteiden ongelmakäytön vähentyminen sekä alle 22-vuotiaiden henkilötutkintojen määrä ja kehitys
- Vanhusten tapaturmien määrä
- Vanhusten toimintakyvyn edellyttämien asumis- ja tukipalvelujen toteutuminen; Lähtötasoarvio tehdään keväällä 2008 ja seurannan avulla parannetaan valmiuksia vastata vanhusten kasvaviin turvallisuus- ja hoivatarpeisiin.

  Työkaluina käytetään RAVA-indeksin mukaisten suositusten toteutumista, tehdään MMSE-dementiatestejä sekä määritellään arjessa selviytymisen profiilit arvioitaessa kotihoidon palvelujen tarvetta.

  RAVA- toimintakykymittari on työkalu, jolla arvioidaan yli 65-vuotiaan asiakkaan toimintakykyä ja päivittäisen avun tarvetta seuraavien toimintojen avulla: näkö, kuulo puhe, liikkuminen, rakon ja suolen toiminta, syöminen, lääkitys, pukeutuminen peseytyminen, muisti ja psyyken toiminta ja käyttäytyminen. Tärkeää on ottaa huomioon omaisten antama apu ja kotiolosuhteet

  RAVA-indeksin mukainen hoitosuositus

  1,29–1,49 Itsenäisesti tai omaisen avulla kotona
  1,50–1,99 Kotihoito/palveluasuminen erityistilanteissa
  2,00–2,49 Tehostettu kotihoito/tehostettu palveluasuminen
  2,50–2,99 Tehostettu palveluasuminen/vanhainkoti
  3,00–4,02 Pitkäaikaisosasto/vanhainkoti

Muut

- Stakesin kouluterveydenhuoltokyselyjen tulokset
- Sosiaalipäivystäjien tilastot
- Työtapaturmien määrä ja kehitys Kiuruvedellä